

Tre generationer bevarandeplaner

Tomas Brandt, Bohusläns museum

Prolog: Ett tidigt exempel

Västra Gatan 1974

- dags att börja bromsa rivningarna

KUNGÄLV

Kv. Rådhuset 3

Västra gatan 9

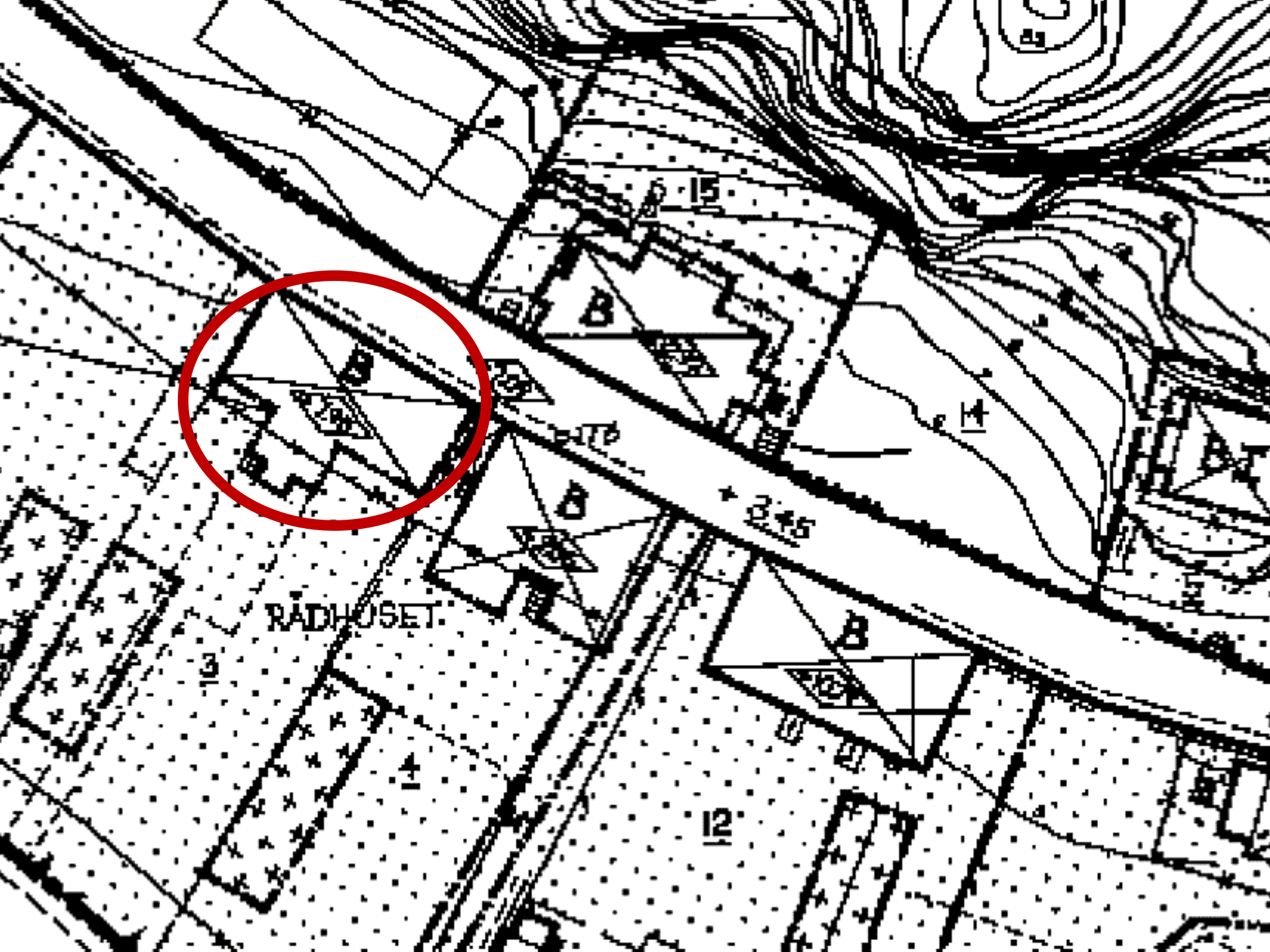
611. 2. 42.

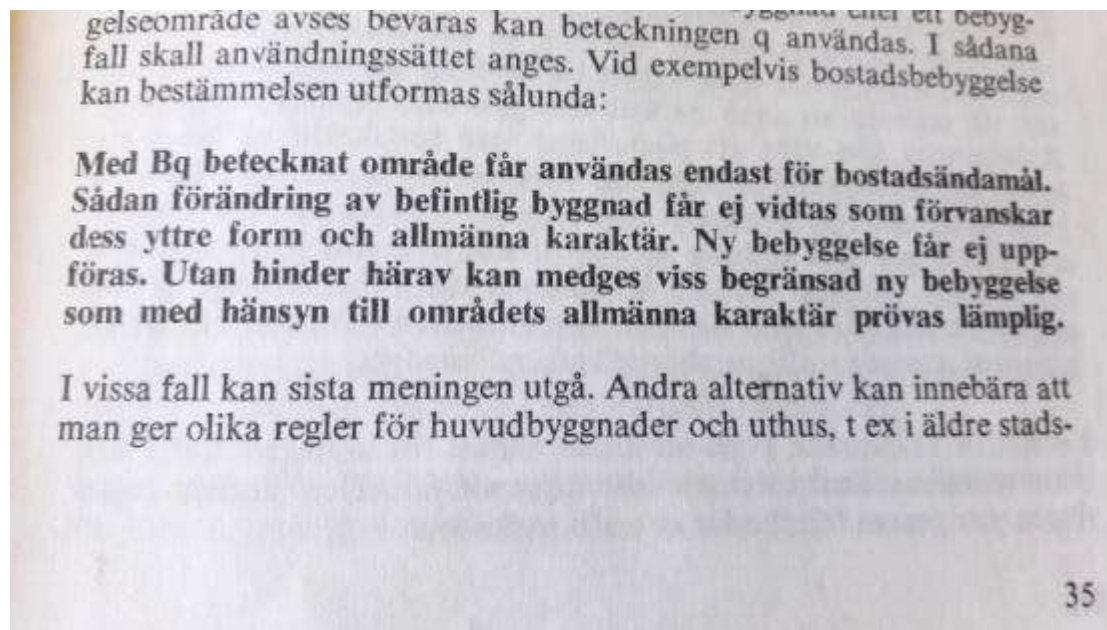
Knuttimrad byggnad klädd med gråblå liggande panel. Bygged i en våning med vindsvåning. Har ingång från gatan och gården. Huset ägs av kommunen. Västra delen disponeras av Kungälvs Roddklubb, östra delen av Lottaförbundet.

1. Västra gatan mot öster.
2. Del av gatufasaden samt västra gaveln.
3. Foto från söder upp mot V. gatan.

Foto 1970, Bengt Nyström.

Men - varför är där inga "q"?

Byggnadsstadgan 38§

Nybyggnad

38 § En byggnads yttre skall ges sådan utformning och färg, som stads- eller landskapsbilden fordrar och som är lämplig både för byggnaden som sådan och för en god helhetsverkan. Inom ett bebyggelseområde som utgör en värdefull miljö skall dessutom särskild hänsyn tas till områdets egenart.

En byggnad som är av större värde från historisk, kulturhistorisk eller konstnärlig synpunkt får inte förvanskas vare sig genom arbeten på själva byggnaden eller genom bebyggelse i grannskapet. Om fasta fornlämningar finns särskilda bestämmelser.

1. Bevarande och utveckling

Att göra bevarandet möjligt

- Marstrand
- Gullholmen
- Kåringön

Marstrand

Marstrand 1970-71
14 1970

MARSTRAND

EN ETNOLOGISK UNDERSÖKNING

MARSTRAND

FÖRSLAG TILL ÄNDRING OCH UTVECKLING
AV STADSPLANEN FÖR DEL AV MARSTRAND
I KUNGÄLVIS KOMMUN, GÖTEBORGS OCH
SÖDRE LÄN

UPPRÄTTAT I APRIL 1980

MARSTRAND

BYGGELSEINVENTERING
SAMMANSTÄLLNING 1970-71

TEKNISKA HÖGSKOLEN
FÖR BYGGGÅSNÄMMEN
KUNGSÄLVIS KOMMUN

Marstrand

Bebyggelseinventering 1970-1971

Etnologisk undersökning 1972

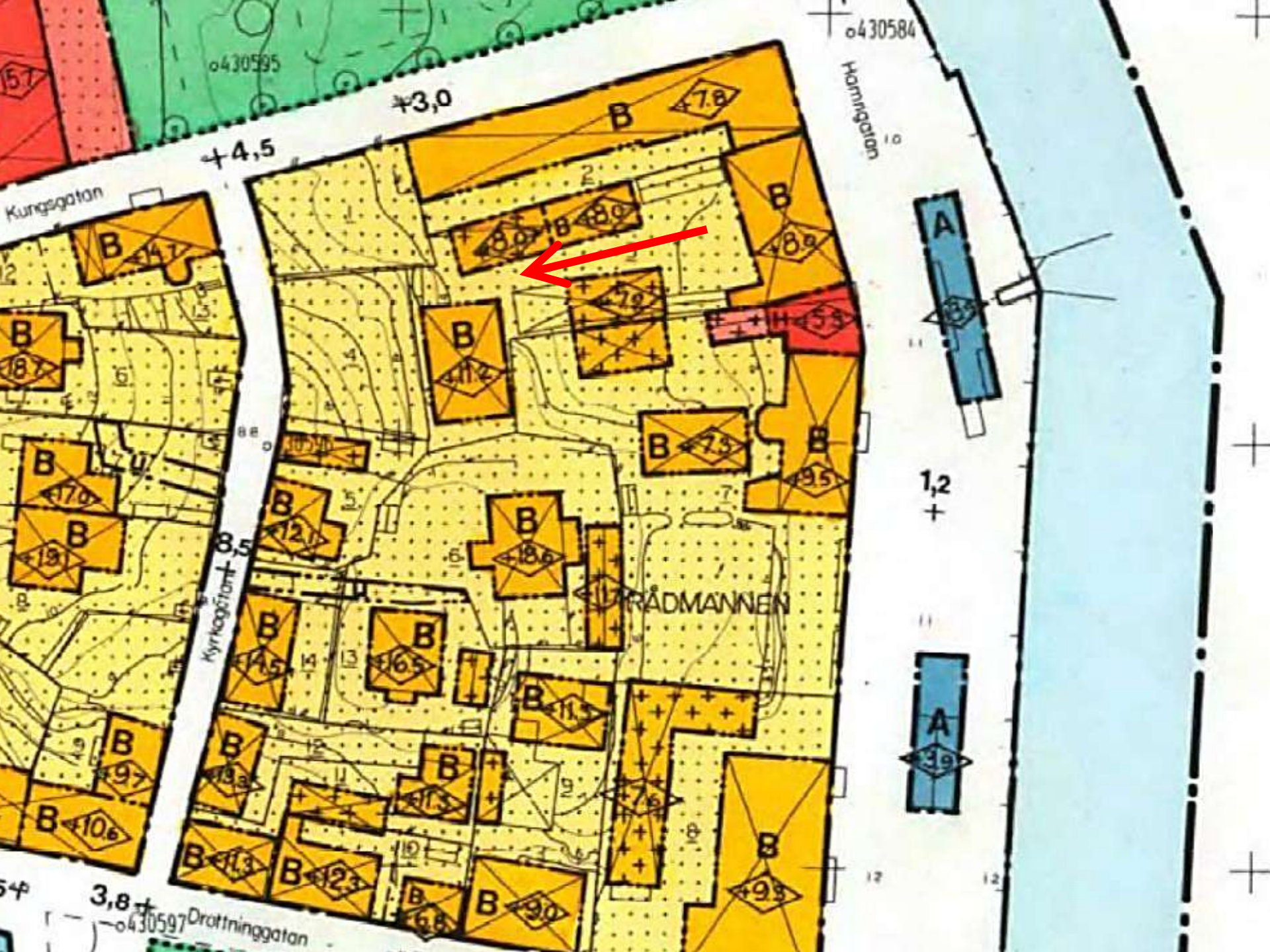
”Användningsplan-bevarandeplan” 1974-1976, flera delrapporter

Förslag till användningsplan 1975

Planarbete 1977-1980

Antagen 1981

Fastställd 1982

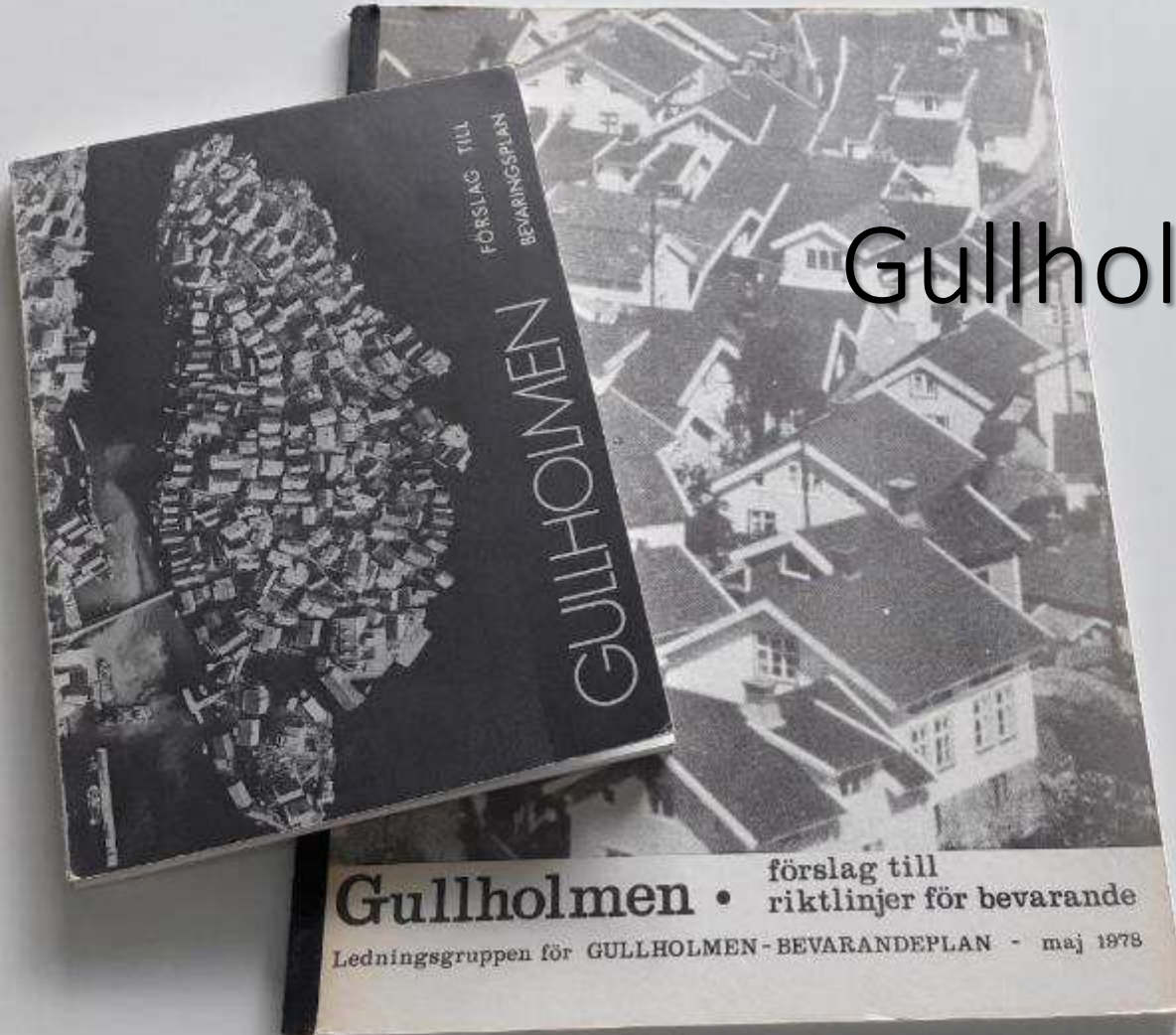

Gullholmen

Gullholmen

Gullholmen

Gullholmenprojektet GU+CTH 1974-1976:

- *Bebyggelseinventering 1972*

- *Etnologisk dokumentation, kontakter med Gullholmenbor 1972-74*

- *Förslag till bevaringsplan 1975*

Planuppdrag går över till Göteborgs Förorter 1976

Förslag till riktlinjer för bevarande 1977-1978

Planarbete inkl "på plats"-inventering av planarkitekten

Antagen 1983

Fastställd 1985

Thq

2-32

2-43

2-33 Bq

2-42 Bq

ga:1

ga:1

2-31

2-42

2-31 Bq

2-43

1:2

3-29

1.0

1:1

2-30 Bq

3.5

2-28

5.1

2-18 Bq

2-20 Bq

2-29 Bq

2-19

2-19 Bq

5.3

Bq

2-9

2-17 Bq

2-16

2-15

Käringön

KÄRINGÖN

— en studie av ett
skärgårdssamhälle mot
bakgrund av skärgår-
dens glesbyggsproblem
maj 1975

HUSEN PÅ KÄRINGÖN

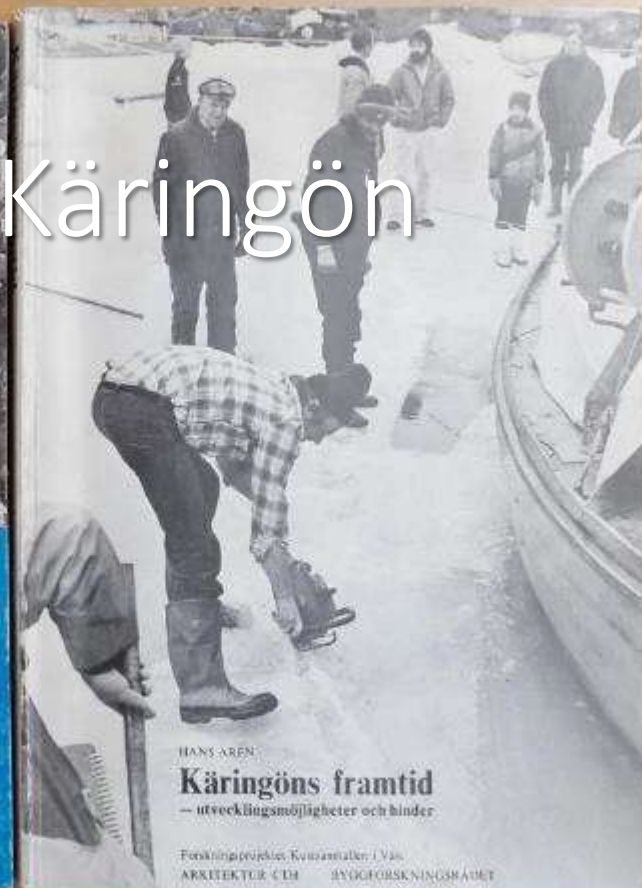
Hans Arén

Kajsa Björquist

ORUST KOMMUN

ARKITEKTUR CTH

BYGGFORSKNINGSRÅDET

HANS ARÉN

Käringöns framtid

— utvecklingsmöjligheter och hinder

Forskningsprojektet, Kvarnsmållan i Väs
ARKITEKTUR CTH BYGGFORSKNINGSRÅDET

Käringön

Käringön

1978-1980 Studiecirkel kring öns framtid

1980 förslag på lösning av vissa frågor

Käringöns framtid 1981-1982 (rapport 1983) inom ramen för
”Kustsamhällen i väst”

Husen på Käringön: studiecirkel 1980-81, enkät 1982,
dokumentation/foto 1983-1985, rapport 1986.

Lokalt förankrat **Miljö- och Byggnadsprogram** 1986 (förslag)

Områdesbestämmelser 1989

PBL 8 kap 16 § Ansökningar om rivningslov skall bifallas, om inte byggnaden eller byggnadsdelen

1. omfattas av rivningsförbud i detaljplan eller områdesbest.
2. behövs för bostadsförsörjningen eller
3. bör bevaras på grund av byggnadens eller bebyggelsens historiska, miljömässiga eller konstnärliga värde.

OMRÅDESBESTÄMMELSER

Käringön

ORUST KOMMUN, GÖTEBORGS OCH BOHUS LÄN

UPPRÄTTADE AV ORUST KOMMUNKONTOR, STADSARKITEKTAVDELNINGEN
1989 06 20

BOO WIDÉN
STADSARKITEKT

1989 06 20

BOHUSLÄNS
MUSEUM

2. PBL 1987

Stenungsön 1991

Bevarandeplan som resultat av kulturmiljöprogram

Slottet, Stenungsön.

Kulturminnes- vårdsprogram

STENUNGSUNDS KOMMUN

STENUNGSÖN

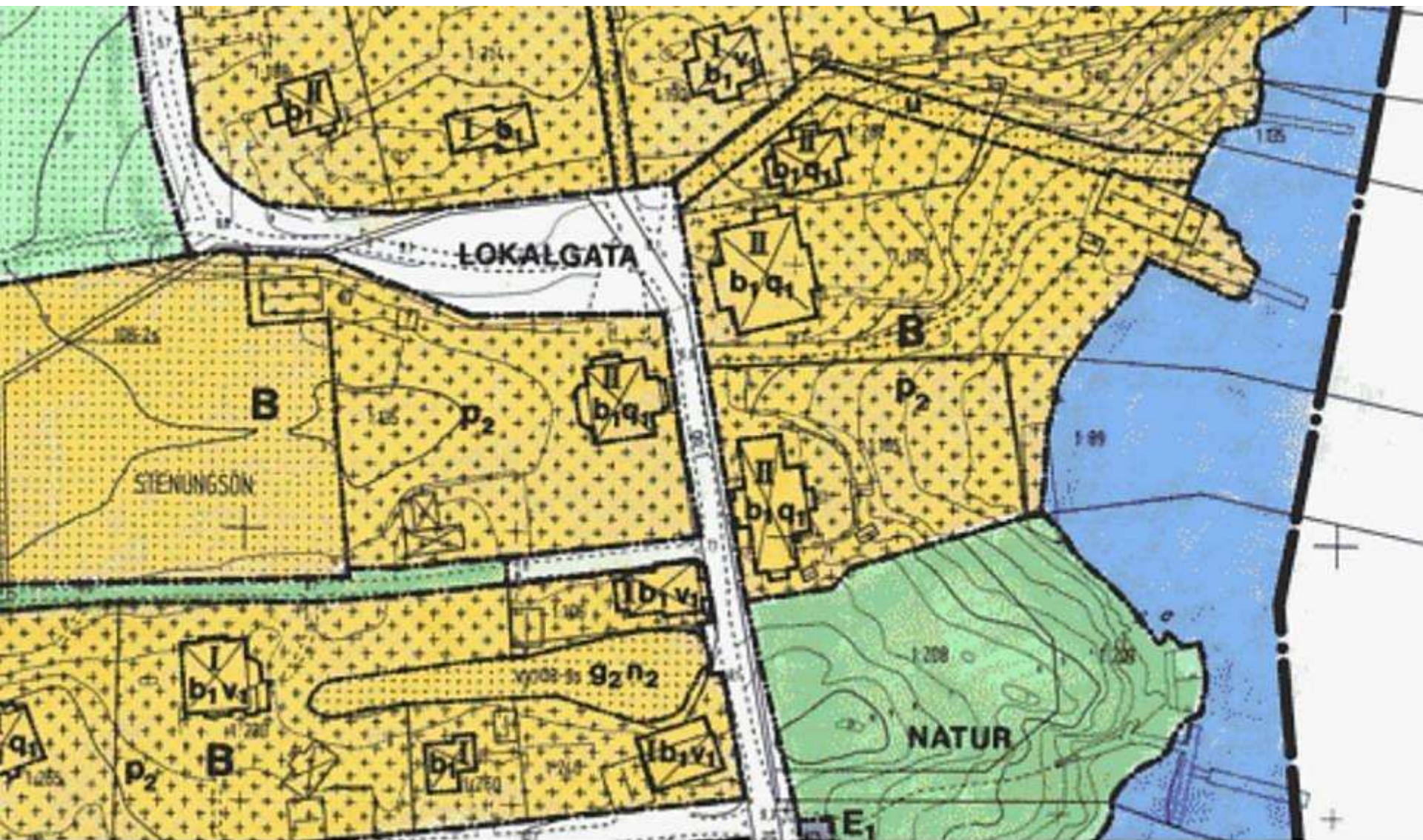
KULTURHISTORISK BEBYGGELSEUNDERSÖKNING

Karolus-År 1634

redovisning och rekommendationer. våren 1990

BOHUSLÄNS MUSEUM
STENUNGSUNDS KOMMUN

Värdefull miljö

- Området utgör en kulturhistoriskt värdefull miljö. Ändring av en byggnad får inte förvanska områdets karaktär
- Befintlig vegetation skall i huvudsak bevaras med hänsyn till miljön
- Ny bebyggelse skall utformas och placeras med särskild hänsyn till omgivningens karaktär. Fasader skall utgöras av träpanel och vara täckmålade i ljus färg, alternativt i sådan färg som byggnadsnämnden kan godkänna. Tak skall utformas som sadeltak med en lutning på minst 27° och utgöras av lertegel

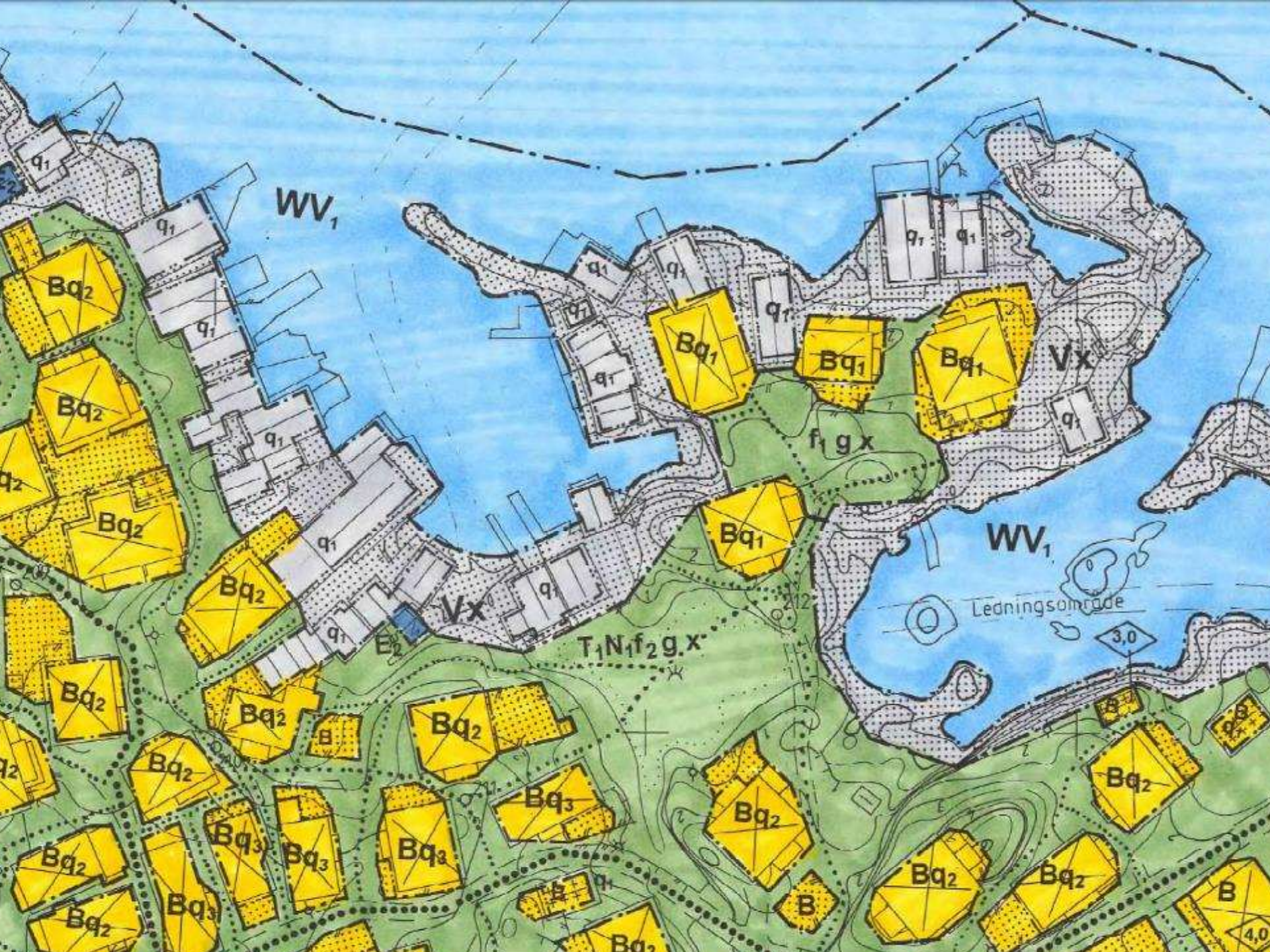
- q₁ Byggnadens exteriör skall underhållas så att dess särart bevaras. Utseende och kvalitet skall väljas med utgångspunkt från originalutförandet. Vid ombyggnad får nya fönster eller andra byggnadsdetaljer tillföras endast i undantagsfall och då i ett utförande som är typiskt för byggnadens byggnadsstil och sätt. Tillbyggnader skall ske på sådant sätt att byggnadens särart bevaras och i ett utförande som överensstämmer med byggnadens byggnadsstil och sätt

ADMINISTRATIVA BESTÄMMELSER

Genomfärendetid

Käringöns detaljplan 1999

”På plats” - inventering av planarkitekt under planarbetet

WV₁

Bq₂

Bq₂

Bq₂

Bq₂

Bq₂

Bq₂

Bq₂

Bq₃

Bq₃

Bq₃

Bq₃

Bq₃

Bq₂

Bq₂

Bq₂

Bq₂

Bq₂

Bq₂

B

Bq₁

Bq₁

Bq₁

Bq₁

Vx

Vx

T₁N₁f₂g.x

f₁ g x

WV₁

Leaningssområde

3.0

4.0

VÄRDEFULLA BYGGNADER - VÄRDEFULL MILJÖ

- q₁** **Kulturhistoriskt värdefull byggnad.** Byggnaden skall underhållas och vårdas på ett sätt som ej förvanskar dess karaktär och egenart (PBL 3 kap 13 §).
- Byggnad som förstörs av våda får ersättas med ny byggnad av i huvudsak samma storlek och form som nu befintlig byggnad och med ett utförande i övrigt som anpassas till omgivningens kulturhistoriska värde.
- Enligt Plan- och bygglagen 3 kap 10 § skall ev. ändringar av en byggnad utföras varsamt så att byggnadens särdrag beaktas och dess byggnadstekniska, historiska, kulturhistoriska miljömässiga och konstnärliga värden tas till vara.
- q₂** Som q₁. Härutöver gäller att byggnads volym ej får utökas.
- q₃** Som q₁. Härutöver gäller att byggnads volym ej får utökas. Särskilt högt bevarandevärde.

Miljö- och byggnadsprogrammets råd och anvisningar skall i tillämpliga delar gälla som riktlinjer vid tillämpningen av PBL 3 kap 10 §.

Följande gäller som varsamhetsbestämmelser enligt PBL 3 kap 10 §.

1. Tillbyggnader.

Tillbyggnader skall underordna sig den ursprungliga byggnaden i fråga om färg, form och proportioner.

Även tak- och fasadmateriell liksom detaljer som fönster, foder, ev. dekorationer, takfot, taksprång etc. skall anpassas till den ursprungliga byggnadens karaktär.

2. Övriga ändringar.

Befintliga, ursprungliga fönster skall så långt möjligt bevaras. Vid ev. byte skall fönster av samma utseende användas.

Övriga originaldetaljer som entrédörrar, trappor, "snickarglädje" etc. skall också så långt möjligt bevaras. Vid ev. byte skall nya detaljer utföras med samma utseende som de ursprungliga delarna.

Dekorationer i form av t ex "snickarglädje" som ej ursprungligen funnits på huset får ej användas.

Dörrar och fönster skall bibehållas i fasadliv.

Takfot och taksprång får ej förändras.

Skorstenar skall bibehållas på ursprunglig plats.

Befintlig taklutning skall bibehållas.

Beträffande sjöbodar och magasin gäller att utökning av byggnads volym får ej ske om det ej kan motiveras av ett yrkesmässigt utnyttjande. Fasadändring i form av nya eller större dörrar och fönsteröppningar får ej heller ske utan att det kan motiveras genom ett yrkesmässigt utnyttjande av boden.

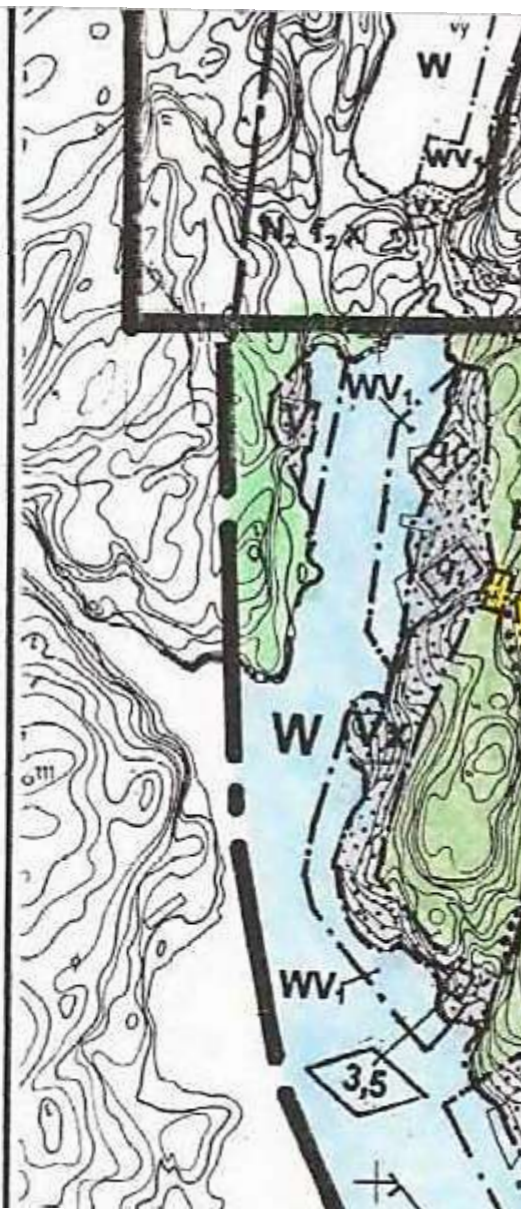
Även i de fall en ändring eller tillbyggnad är motiverad utifrån ett yrkesmässigt bruk av en sjöbod skall varsamhetsbestämmelsen gälla.

MILJÖ- OCH BYGGNADSPROGRAM

Råd och riktlinjer för utformning av nya byggnader på Käringön.

Nya bostadshus

- **Husets volym** skall anpassas till de äldre husens former. Det bohustländska dubbelhuset (eller enkelhuset om en mindre byggnad avses) är de förebilder som bör väljas. Detta innebär ett 1 1/2-planshus med förhöjt väggliv, 30 - 90 cm, och sadeltak med 30° -35° taklutning. Valmning av tak hör ej hemma på Käringön.
- Byggnaden skall **grundläggas** direkt på berget som man gjort tidigare. Större sprängningsarbeten får ej ske. Mindre sprängningar under husen för att jämna av marken och ta bort "toppar" kan accepteras.
- **Trä** är det fasadmaterial som alltid präglat kustsamhällets bebyggelse. Det är planens syfte att detta karaktärsdrag skall bevaras. Trä är ett levande och hållbart material. Träpaneler är också relativt lätt att underhålla och reparera.
- Bostadshusen skall **målas** i täckande ljusa färger - vitt, ljusgrått, ljusgrönt eller ljus ockragult. Främmande kulörer som lila etc skapar splittring i miljön och skall undvikas. Falurött kan undantagsvis också väljas (hör med stadsarkitektkontoret). Det är då viktigt att man väljer en matt faluröd färg. Blanka röda färger är främmande för miljön och stör! Fönstersnickerier kan ges en mer avvikande kulört färg.
- **Fönster** skall placeras symmetriskt och så att fasaden får en lugn rytm. Fönster skall ha minst en vertikal post och kan också vara spröjsade. De skall placeras nära fasadlivet så att ingen utvändig nisch uppkommer. Stora fönsterpartier får ej förekomma. Fönstrens storlek och form bör anknyta till traditionen. Fönsterband skall undvikas på huvudfasader men kan utföras på verandor och liknande tillbyggnad.
- **Takmaterial** skall vara röda takpannor - helst lertegel. Lertegel ger en mer levande karaktär än t ex belongpannor. Glaserade pannor hör inte hemma i byggnadstraditionen.

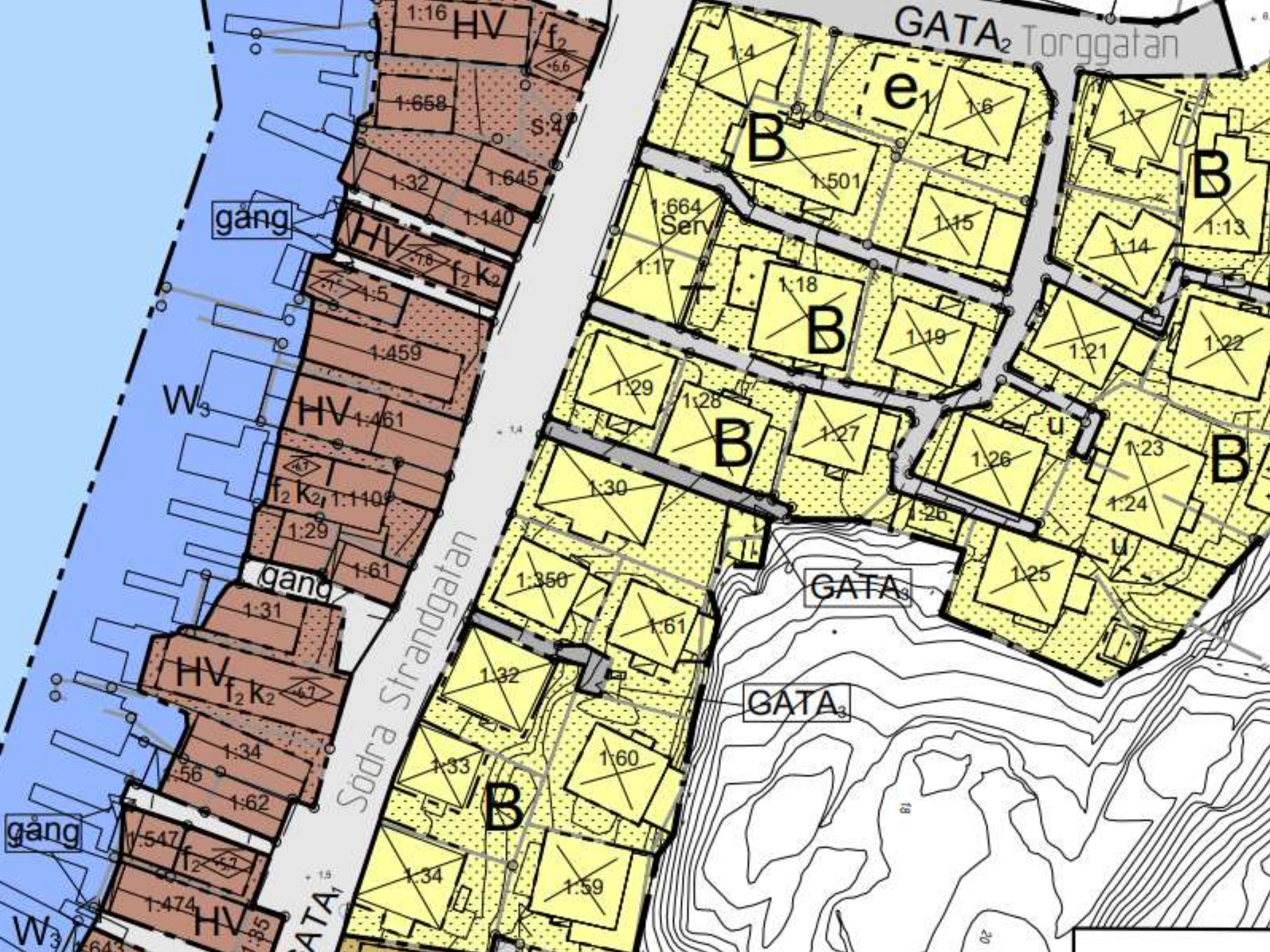
3. Senaste generationen planer

Hunnebostrand

Hunnebostrand

Inventering och plan länkas samman

GATA₂ Torggatan

gāng

W₃

gāng

gāng

W₃

Sadra Siranggatan

GATA₃

GATA₁

GATA₁

HV

HV

HV

HV

B

B

B

B

e₁

B

B

1:16

1:658

1:32

1:645

1:440

1:5

1:459

1:461

1:110

1:29

1:61

1:31

1:34

1:56

1:62

1:547

1:474

1:85

f₂

6.6

S₂

f₂ K₂

f₂ K₂

f₂ K₂

f₂ K₂

664 Serv

1:17

1:501

1:15

1:18

1:19

1:14

1:13

1:21

1:22

1:27

1:26

1:23

1:24

1:25

1:29

1:28

1:30

1:350

1:61

1:32

1:60

1:33

1:59

1:34

18

20

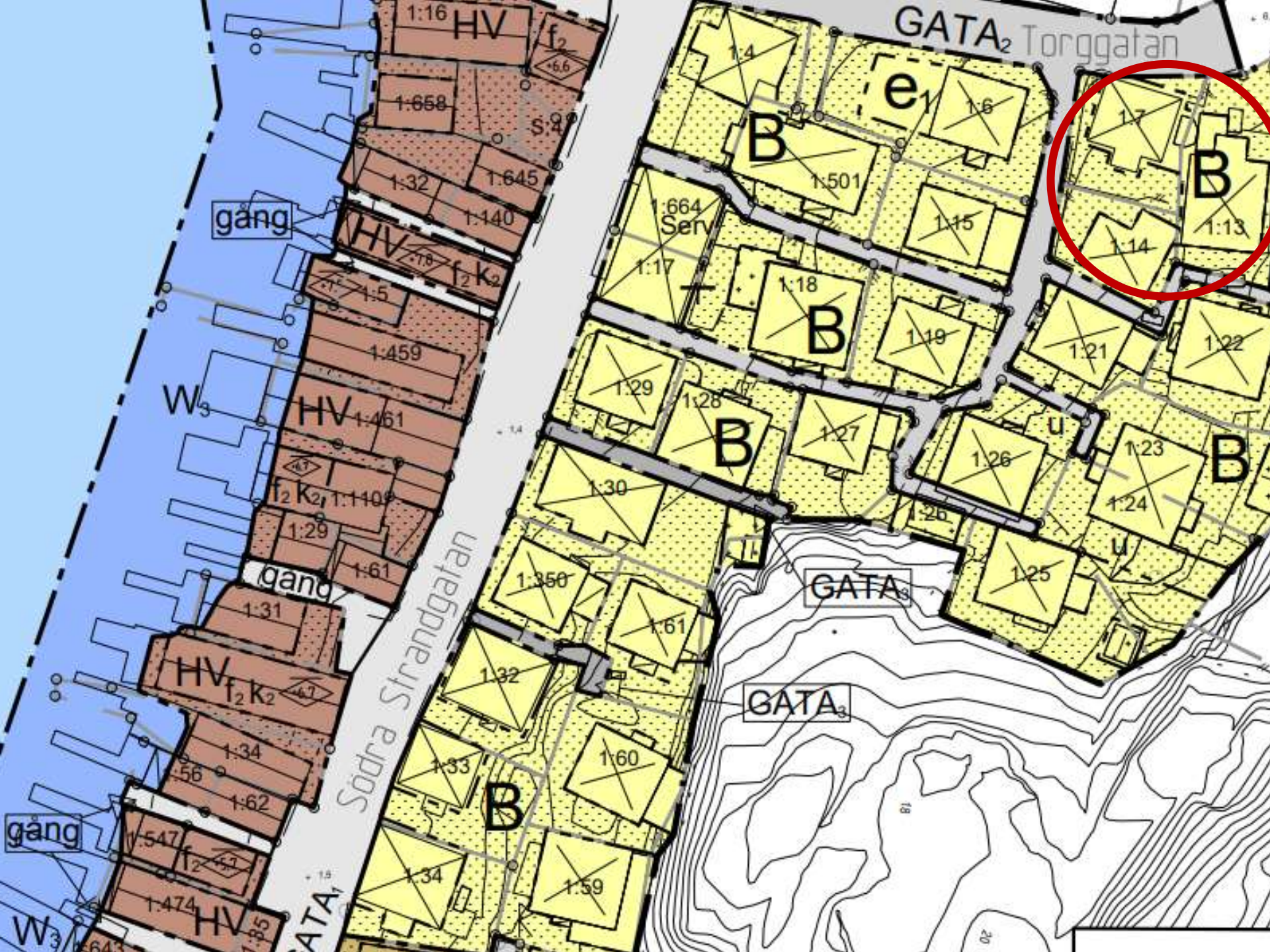

LÄSANVISNING FÖR DETALJPLAN

Detaljplanen redovisas i fyra stycken kartblad. Tre kartblad som redovisar planområdets utbredning och gränser samt ett blad som redovisar planbestämmelselista och bestämmelsetabell.

Bestämmelsetabellen kompletterar plankartorna med bestämmelser som gäller specifikt för varje fastighet. Bestämmelsetabellen är avsedd att läsas tillsammans med plankartan och planbestämmelselistan för att ge en heltäckande bild av vad som gäller inom respektive fastighet eller plats.

Trakt	Fastighetsbeteckning	Markanvändning	Nockhöjd	r	k1	k2	f1	f2	f3
Ellene	1:143	B	19,7				f1		f3
Ellene	1:146	B	14,1		k1		f1		f3
Ellene	1:147	B	16,2	r	k1		f1		
Ellene	1:149	B	15,9				f1		f3
Ellene	1:150	B	15,5				f1		f3
Ellene	1:157	B	21,4				f1		f3
Ellene	1:217	B	16,9		k1		f1		f3
Ellene	1:232	B	15,6	r	k1		f1		
Ellene	1:234	B	16,3				f1		f3
Ellene	1:411	HV	7,7					f2	
Ellene	1:458	HV	6,4					f2	
Ellene	1:459	HV	6,5					f2	
Ellene	34:2	HB	11,4				f1		f3
Ellene	48:1	B	13,8		k1		f1		f3
Ellene	49:1	B	9,6				f1		f3
Ellene	50:1	B	9,2				f1		f3
Ellene	51:1	B	10,5				f1		f3
Ellene	53:1	B	9,9				f1		f3
Ellene	54:1	B	9,6				f1		f3
Ellene	61:1	B	13,3				f1		f3
Ellene	62:1	B	9,4				f1		f3
Ellene	63:1	B	10,8				f1		f3
Ellene	64:1	HV	5,4					f2	
Ellene	65:2	B	8,0				f1		f3
Ellene	66:1	B	8,0	r	k1		f1		
Ellene	67:1	B	10,4				f1		f3
Ellene	72:2	HV	9,0	r		k2		f2	
Hunnebo	1:2	B	8,5		k1				
Hunnebo	1:4	B	9,4						
Hunnebo	1:5	HV	7,7						
Hunnebo	1:6	B	11,6		k1				
Hunnebo	1:7	B	12,3		k1				
Hunnebo	1:13	B	15,2						
Hunnebo	1:14	B	12,4	r	k1				
Hunnebo	1:15	B	11,2	r	k1				

f₁

Huvudbyggnadens fasad ska utföras med panel av trä och målas i för bebyggelsemiljön tidstypisk och traditionell täckande ljus kulör. Accentfärger medges för byggnadsdetaljer. Befintliga fasadmateriäl medges, dock får fasader med fibercementskivor ersättas med skivmaterial av motsvarande karaktär. Fasad i källare och sockelväning ska utföras i natursten eller i puts. Tak ska utformas som ej valmat sadeltak i rött, matt tegel med taklutning 20-35 grader, om inget annat anges. Befintlig byggnad* med avvikande takvinkel och/eller takmaterial medges. Svart takpapp samt svart eller tegelröd slätplåt medges på mindre byggnadsdelar.

Rivningsförbud

r Byggnaden får inte rivras.

f₂

Tak ska utformas som takpannor, taklister och traditionella taklutning eller mansardtak under rubriken "Utformning".

Varsamhetsbestämmelser

Ändring av byggnader samt uppförande av veranda eller altan får inte förvanska byggnadens karaktär eller anpassning till omgivningen. Särskild hänsyn ska tas till befintlig byggnad* och/eller omgivningens kulturhistoriska särart vad gäller placering, volymer, fasadindelning, form, material, proportioner och färgsättning. Se planbeskrivningen under rubriken "Utformning".

f₃

En ny frontespis och ska undera placering och storlekt tredjedel av fasad. Mansardtak med tillåts.

k₁

Byggnadens exteriör ska underhållas så att dess kulturhistoriskt värdefulla och tidstypiska särart bevaras. Underhållet ska ske med material motsvarande ursprungligt. Varsamhet ska särskilt iakttas avseende byggnadens proportioner, takmaterial, fasadmaterial, fasadkulör samt befintlig fönster- och dörrsättning. Fönster ska bevaras eller till form, material, indelning och proportioner utformas likt ursprungliga.

f₄

k₂

Fasadmaterial får inte förvanskas och ska vara av trä med stående panel i för bebyggelsemiljön traditionella kulörer. Fasadmateriäl får inte förvanskas och ska vara av trä med stående panel i för bebyggelsemiljön traditionella kulörer. Fasadmateriäl får inte förvanskas och ska vara av trä med stående panel i för bebyggelsemiljön traditionella kulörer. Fasadmateriäl får inte förvanskas och ska vara av trä med stående panel i för bebyggelsemiljön traditionella kulörer.

Hunnebo	1:5	HV	7,7						
Hunnebo	1:6	B	11,6		k1		f1		f3
Hunnebo	1:7	B	12,3		k1		f1		f3
Hunnebo	1:13	B	15,2				f1		f3
Hunnebo	1:14	B	12,4	r	k1		f1		
Hunnebo	1:15	B	11,2	r	k1		f1		

Seglaregatan 1a

Hunnebo 1:14, byggt 1872.

Värden att bevara: Husets proportioner, rena takfallen, husets enkla utformning, granitgrunden, lertegelt, fönsterutformningen och sättningen, takets lilla utsprång, entrén, varierande äldre stående träpanel.

Motivering: Huset är mycket välbevarat och ett av flera äldre karaktärsskapande byggnader i Hunnebostrand samt har ett stort miljöskapande värde för området mellan Torggatan och Södra Strandgatan. Huset är ett bra exempel på den typiska byggnadsstilen från mitten av 1800-talet.

Klass A

Torggatan 8

Hunnebo 1:13, byggt 1893

Värden att bevara: Husets proportioner, granitgrund.

Motivering: Huset har ett miljöskapande värde som en del av den klättrande bebyggelsen vilket är karaktäristiskt för äldre fiskelägen. Senare tids tillbyggnader och fasadförändringar har påverkat helhetsintrycket och förståelsen för byggnadens ursprung.

Klass D

Inventeringsunderlagen

- Icke värderande
- Värderande

Icke värderande

Kungälv 1970

KUNGÄLV
Kv. Rådhuset 3
Västra gatan 9

6/11. 2. ut.

Knuttimrad byggnad klädd med gråblå liggande panel. Bygged i en våning med vindsvåning. Har ingång från gatan och gården. Huset ägs av kommunen. Västra delen disponeras av Kungälvs Roddklubb, östra delen av Lottaförbundet.

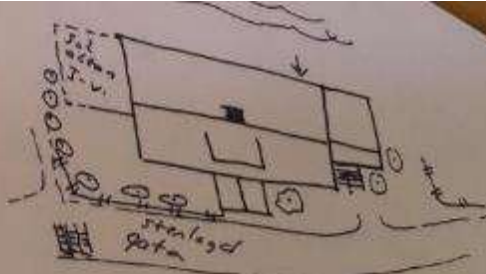
1. Västra gatan mot öster.
2. Del av gatufasaden samt västra gaveln.
3. Foto från söder upp mot V. gatan.

Foto 1970, Bengt Nyström.

Hunnebostrand 1975

14	ART	ALSK	STUCCO	FORM	(CANC)	(MASC)	FINISH	RELIEF	NOTANDA	KOMMENT
16	BOSTAD		1 1/2 P	☐	SLL-V	2T-R	☐			
17	"		"	☐	CELL 7	300 v m		11-K	☐	
18 X			1 1/4	☐	SLL-V	1T-R			☐	DELV
19 X				☐	SLL-V	1T-R			☐	"
20 X			1 1/4	☐	SFS - SLL-V	1T-R			☐	"
21 X				☐	SLL-V	1T-R			☐	"
22 X			1 3/4	☐	SLL-V	2T-R			☐ ☐	X
23 X			1 1/2	☐	SLL-V	1T-R			☐	
24 X				☐	SLL-V	1T-R			☐	DELV
25 X			1 1/2	☐	SLL-V	1T-R			☐	"
26 X				☐	SFS - Gul	1T-R			☐ ☐	"
27 X			1 1/2	☐	SLL - Rosa	1T-R			☐	"
28 X			1 1/4	☐						
29 X				☐	SLL-V	ET-Grå				
30 X			2-1	☐						

Mollösund 1976

klaret an-
bör bygg
tes. nyl. i
Använda skild

Landsantikvariekontoret i Uppsala

Hus nr: 4

Kommun: Mollösund

ort: Mollösund

fastighetsbeteckn: SEANSEM 15

adress: Hus 28

ägare o adress: E. MELIN-IVARSSON

kostyta: antal våningar: 1/2

ov. funktion: SOMMARBOSTAD

tidigare funkt.: BOSTADSLUS

stomkonstruktion: TIMMER, DUBBEL BEBOD

	material	färg	form	skick/skador
sockel	Smigranit	Böd	Hög, fogad	I
fasad	Locklist	Vit	Fä-omfatt Taktak	I
snickerier	Trä	Vita	2-kup	I
tak	Tegel	B&H	Korsformiga Pannstjärn	I
fönster/dörrar	Trä	Ljusblå		

FN

IS

ISO

ISV

IPETS

Tillhörig sjöbod:	stomkonstruktion:			skick/skador
	material	färg	form	
sockel				

"Husen på Karingön" 1986

Hus nr 121 "Manus"

1880 ca-1910 Emanuel Mårtensson och hustrun Emelie, fiskare

1916-1929 Emanuel Mårtensson, fiskare

1922- Osten Vestergren, livbåtskeppare

Clara Vestergren, hofast

tak över ytterdörren. Mot söder finns en veranda. Fasaderna är klädda med vitmålad stående träpanel med breda rundade locklister. Fodren är målade i en gulockra färg, medan fönstren är vitmålade. Huset har olika fönstertyper. Dels finns äldre korsformade, med mitt- och svarpost, dels nyare kopplade med mittpost och delvis stort perspektivfönster i rummet åt väster. Taket är klätt med tvåkupiga brunröda betongpannor.

Huset sägs vara byggt ungefär 1880. 1932 köptes det av skepparen på livbåten "Justus A. Waller" och byggdes om kort därefter. Sydost om huset finns en liten inbågad lummig trädgård. Västerut har man fin utsikt över havet.

Hus nr 122 "L..."

takfoten, men har delvis bytts ut mot en allt bräda.

Huset är byggt under senare delen av 1900-talet. Huset köptes av Erik Werner i början av 1940-talet av Lars Erik Nilsson som var född och uppväxt där. Han levande byggnaden som lager till sin affär i hus nr 74. Dottern Gun-Brith och hennes man, Gunnar, Ld. köpte 1949. 1984 byggdes det till ringbilsställe, övertog senare huset. 1984 byggdes det till en södhäcka ovanpå en befintlig väsentank. Rummet en södhäcka gjordes av arkitekt Hans Aron. Tillbyggnaden ningsarna gjordes av arkitekt Hans Aron. Tillbyggnaden utrymmer ett hygienutrymme med dusch och frystra, samt en liten kammare. Från kammarens fönsterramp till en liten uppterrasserad trädgård söder om huset. Tillbyggnaden är utförd med tanke på att hus nr 122 ska kunna användas som återbostad.

Hus nr 124

slutet av 1800-talet

-1949

1949-1952

1952 ca-

1970-talet

Sofia Pettersson, änka, och dottern Anna

August Teodor "Totor" Söderholm och hustrun Anna (Pettersson), fiskare

Erik Berndtsson, fiskare

Harry och Lisbet Måwe, fritidsboende

Bruno Persson, fritidsboende

Husets grund är byggd av grästen och den är delvis putsad och vitmålad. Den är låg men åt norr något högre, där det finns en blå källardörr med fönster. Ett par källarfönster finns även åt väster. På östra sidan av huset finns en liten glasveranda med en glasad spegeldörr mot vägen i söder. Dörren är målade blå med vita lister runt speglarna. Verandans fönster är spetsformade upptill och spröjsade. Taket till verandan har synliga, dekorativt utsirade åsar. Huset är klätt med stående profilerade locklistpanel och är rödmålat. Det har spröjsade, enkla

tvåluftsfönster, sex rutor i bottenvåningen och fyra i övervåningen. Knutar, loder och vindskivor är vitmålade. På väster sidan sticker murstocken från den gamla bakugnen ut från fasadlivet. Taket är klätt med tvåkupiga tegelpannor. Takfoten är inklädd och under den löper en enkel snedställd list.

Huset är ett s.k. enkelt hus och det lär vara byggt på 1860-talet. Det är väl bibehållt och har många fina detaljer.

Hus nr 125

Värderande

Marstrand 1970-1971

MARSTRAND byggnadsinventering 1971 den 12.7.71

fastighet: KOMMENDANTEN 3.

Adress: Övre Varusgatan 4

Ägare: John Brandt

Allan Fagerlin

Typologiska uppgifter

Antal hus: 4

Användning: fritids/helårsbostad

Isk. Helårsbostad med terrass

Med kökskarverstads

Kronologiska uppgifter

Byggnadsår: 1890

Om och tillbyggnader, år:

Källor och litteratur: ägaren

Gårdsmiljö eller trädgård

Markbehandling: terrasser och planeringar

Växtlighet: en del buskar

Stängsel el likn.: plank och nivåskillnader

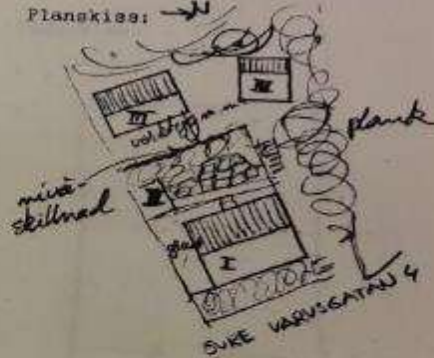
Byggnadsbeskrivning hus I 2 lgh men en familj.

Användning: Helårsbostad... Antal våningar: 1 nivå vid vind

Konstruktion och konstruktionsmaterial: ~~struktionsmaterial~~

Fasadmaterial: ~~struktionsmaterial~~

Planskiss:

Marstrand 1970-1971

Erforderliga åtgärder:

Klassificering

1A Lagskyddad byggnad.

1B Byggnad av likvärdigt slag som kan bli lagskyddad framledes.

2 Byggnad vars om- och tillbyggnadsärenden bör hänföras till antikvarisk myndighet.

③ Byggnad vars om- och tillbyggnadsärenden kan hänföras direkt till byggnadsnämnden.

Anteckningar:

Stenungsön 1990

KULTURHISTORISK BEDÖMNING:

26

Byggnaden är exteriört mycket väl bevarad, och är genom sitt läge och utformning en bra representant för det tidiga 1900-tidens sommarnöjesideal.

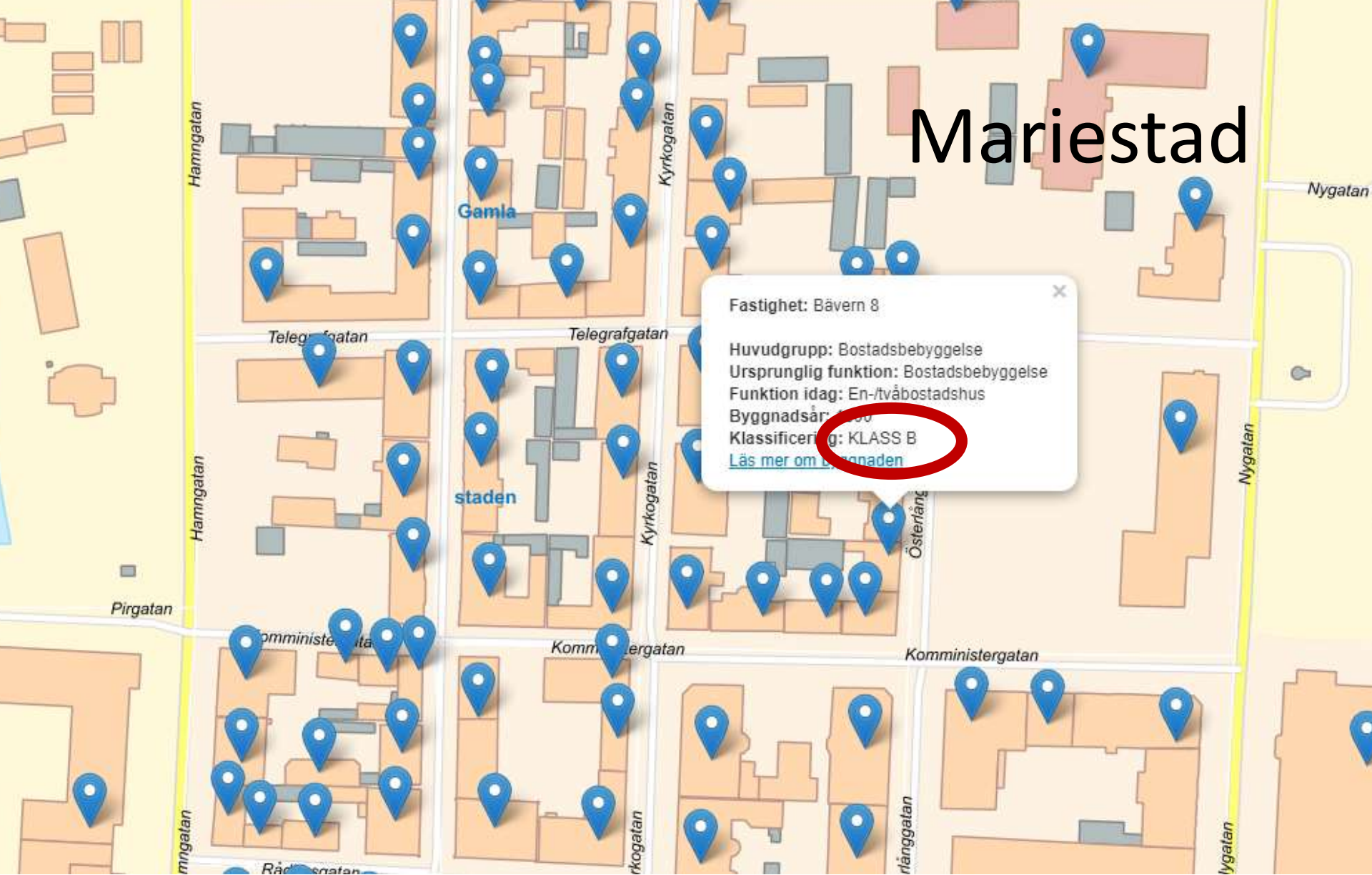
Byggnaden är kulturhistoriskt värdefull och bör bevaras. Exteriören bör bibehållas oförändrad, inbegripet snickerier, fönster, färgsättning och paneltyp. Kvarvarande interiördetaljer bör behandlas varsamt.

23. VILLA SOLKLINT

Stenungsön 1:9

Tomten inköptes som en av de allra första privata tomterna
Köpare var grosshandla-

Mariestad

INNEHÅLL I UNDERLAGEN

MOTIV

VÄRDERING

REKOMMEN DATIONER

Strömstad Krabban 3

Strömstad Krabban 4

Övriga byggnader

En mindre tillbyggnad på en gjuten grund ligger i en 90-graders vinkel mot gårdsfasaden och sammanhänger ihop med Krabban 6. Fasader av lockpanel målad i en ljus röd kulör. Taket belagt med bandplåt.

Övrigt

Gårdsplan utgörs av en yta som delas tillsammans med fastigheten Krabban 6. Planen är asfalterad och används för parkering, varumottagning och servering.

Senare ändringar

- Lov för ombyggnad till tre butikslokaler (år 1979)
- Lov för ombyggnad (år 1977)

Kulturbietorisk bedömning

Värden att bevara

Rusticering i bottenvåningen, panel med väggfältindelning, fönstersättning, fönsterutformning, fönsterfoder, samt tombyggnad.

Motivering

Ett av de flerfamiljshus i trä som uppfördes efter stadsbranden 1877. Byggnaden har stor likhet med dess grannhus i öster, Krabban 2.

Speglar tidsperiod 1880-tal, tillbyggd del ca 1900.

Ursprunglighet 1-2

Betydelse i stadsbilden 2

Övergripande antikvarisk bedömning 2

Rekommendationer

-Entrédörrarna till butikslokalerna kan med fördel andras till mer traditionellt utformade tradörrar.

Fastighet: Krabban 4

Adress: Södra Bergsgatan 13

Byggår: 1885

Tidigare kvartersbeteckning/nr: 3:dje roten, n y nr 15, röd nr 11

Funktion: bostad

Historik

Ett av flera hus som uppfördes efter stadsbranden 1876.

Beskrivning

VÄRDEKÄRNOR / BETYDELSBÄRARE

Sammanfattning

De tidiga planerna

Gjorde bevarande möjligt

Generellt hållna bestämmelser

Traditionella inventeringsunderlag

Handläggare som varit med i arbetet = stora förkunskaper

PBL 1987

Differentierade bestämmelser, med stor variation

Självständiga kulturhistoriska utredningar

Mer utvecklade inventeringsunderlag (när de finns)

Låg omsättning handläggare = god lokalkännedom

Nuläge

Detaljerade värderande inventeringsunderlag = handläggare

Hög ärendebelastning. Hög omsättning handläggare. Oenhetliga underlag.

Tre generationer bevarandeplaner

Tomas Brandt, Bohusläns museum

